

Informatienota

Datum vergadering	: 26 april 2022
Registratienummer	: GZDGWB420852/420854
Informatienotnummer	: 2022/IN043
Portefeuillehouder	: Ton van Maanen / Annet IJff
Bijlage(n)	: Samenvatting rapport TNO; de feiten over energiearmoede in Nederland.
Onderwerp	: Energiearmoede

Onderwerp

Terugdringen energiearmoede in West Betuwe.

Kennisnemen van

Het overzicht van de geldstromen, de regelingen en de (gemeentelijke) uitvoering voor de bestrijding van energiearmoede en het verduurzamen van de woningen in West Betuwe.

Inleiding

Sinds de zomer is er sprake van een uitzonderlijke situatie op de gasmarkt en met de actualiteit van nu is dit alleen nog maar nijpender geworden. De energieprijzen en in het bijzonder die van gas, zijn in de afgelopen maanden fors gestegen en daar lijkt nog geen einde aan te komen. Veel inwoners, en zeker de inwoners met een kortlopend of variabel energiecontract, maken zich zorgen of de prijzen blijven stijgen en of ze hun energierekening nog kunnen betalen.

Het kabinet heeft daarom een aantal financiële tegemoetkomingen aangekondigd.

Het gaat om de volgende regelingen:

1. Eenmalige verlaging van de energiebelasting in 2022, wat neerkomt op gemiddeld 400 euro per huishouden.
2. Rechtstreekse tegemoetkoming van 800 euro voor huishoudens met een laag inkomen. Dit bedrag wordt uitgekeerd onder verantwoordelijkheid van de gemeente.
3. Een specifieke uitkering (SPUK) aanpak energiearmoede aan de gemeente van 305.406 euro.
4. Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RRE-W) voor een bedrag van 359.100 euro.

Recent onderzoek van TNO heeft laten zien dat in Nederland ongeveer 550.000 huishoudens te maken hebben met energiearmoede. Voor de gemeente West Betuwe gaat het volgens dat onderzoek om 1170 huishoudens. Zij hebben een laag inkomen en hoge energielasten en/of wonen in een huis met een lage energetische kwaliteit en kunnen hun energierekening niet of nauwelijks betalen. Landelijk gezien woont ongeveer 75 % van deze huishoudens in een corporatiewoning, 12 % in een koopwoning en ongeveer 12 % huurt van een particuliere verhuurder.

Daarnaast heeft het Rijk 514 miljoen euro beschikbaar gesteld in de periode 2022 t/m 2024 voor een nationaal isolatieprogramma. Het doel van deze regeling is het isoleren van woningen die nu slecht geïsoleerd zijn. Een onderdeel van het nationaal isolatieprogramma is de lokale aanpak, waarvoor gemeenten in de loop van 2022 plannen kunnen indienen. Hoe de lokale aanpak exact vorm krijgt en op welke criteria de plannen van de gemeente worden beoordeeld, wordt in het voorjaar van 2022 bekend.

Verder is er op 8 juli 2021 een motie Energiearmoede aangenomen in de gemeenteraad. Daar werd het college opgeroepen om ruimte te zoeken in de begroting van ongeveer 50.000 euro ter cofinanciering van een project ten behoeve van het terugdringen van energiearmoede. Dit bedrag is gevonden in de bestemmingsreserve duurzaamheid en zal nu meegenomen worden om inderdaad uitvoering te geven aan de bestrijding van energiearmoede.

Uitvoering regelingen vanuit het Rijk:

1. Bij de eerste regeling is voor de gemeente geen rol, omdat het om een landelijke belastingverlaging gaat.
2. Dit bedrag van 800 euro wordt uitgekeerd via de bijzondere bijstand. Het bedrag is bedoeld voor alle bij ons bekende minima tot 120%. Op korte termijn volgen beleidsregels en een eenvoudige aanvraagprocedure voor huishoudens die nog niet bij ons bekend zijn, maar deze bijdrage ook nodig hebben. Denk aan huishoudens met alleen een AOW en geen aanvullend pensioen en huishoudens met slecht geïsoleerde woningen en dus vaak een hoge energierekening ten opzichte van een te laag inkomen om dit zelf volledig te kunnen betalen. Juist deze laatste categorieën heeft de gemeente niet in beeld en deze huishoudens moeten dus via een uitgebreide communicatiecampagne worden opgeroepen zich te melden zodra de aanvraagprocedure is ingericht.

Planning:

Uitbetalen 800 euro aan bij ons bekende minima	Uiterlijk half april
Vaststellen beleidsregels door het college	Uiterlijk eind april
Openen aanvraagprocedure voor nog niet bij ons bekende minima	Mei

Zijn er huishoudens die nog niet bekend zijn bij de gemeente die nu wel financiële problemen hebben door de hogere energierekening, dan kunnen zij bijzondere bijstand aanvragen hiervoor, vooruitlopend op de vast te stellen beleidsregels.

3. Deze specifieke uitkering (SPUK) aanpak energiearmoede is aan de gemeente verstrekt onder de voorwaarde dat deze middelen worden besteed aan de ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaren) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van de energieprijzen in combinatie met de lage energetische kwaliteit van de woningen. Voor elke gemeente is dat maatwerk. Elke maatregel die kan helpen de energierekening te verlagen of het energiegebruik in de woning te verminderen kan daarbij worden ingezet. Te denken valt aan de inzet van (vrijwillige) energiecoaches, energiedisplays, inregelen van Cv-systemen, de inzet van kleine energiebesparende maatregelen zoals tochtstrips en radiatorfolie tot aan een bijdrage aan grotere isolatiemaatregelen zoals vloer- of spouwmuurisolatie in huur- en koopwoningen. Ook andere type maatregelen die bijdragen aan het reduceren van de energierekening zijn mogelijk. Hierbij kan gedacht worden aan een witgoedregeling en andere vervangingsregelingen voor oude elektrische apparaten; mits dit aan de doelgroep (huishoudens die te maken hebben met energiearmoede) ten goede komt. Het geld uit deze regeling mag ook worden ingezet voor het opleiden van (sociale) energiecoaches, buurtwerkers en (gemeentelijk) inzet, mits er goed tijd wordt

geregistreerd. Ook de kosten voor de accountantscontrole mogen hier uit worden betaald. Uiterlijk 1 mei 2023 moet dit bedrag zijn besteed.

4. Met deze uitkering (RRE-W) stimuleert het Rijk gemeenten om huishoudens te ondersteunen bij het reduceren van hun energiegebruik door het treffen van eenvoudige energiebesparende maatregelen in de woningen en het geven van advies over energiebesparing aan de bewoners. Dit leidt tot reductie van het energiegebruik bij huishoudens en daarmee tot CO2-reductie. Dit zijn dezelfde maatregelen als bij 3, dus de intentie is dan ook om de regelingen 3 en 4 te combineren. De uitvoering van deze regeling wordt neergelegd bij het Energieloket. Hierover zijn we in overleg met het Energieloket. Het Energieloket ontwikkelt hier, samen met de gemeente, een communicatiecampagne voor.

Naast deze regelingen heeft de gemeente de Toekomstbestendig wonen regeling, waarbij inwoners tegen een laag tarief geld kunnen lenen via de gemeente. Omdat hiervoor wel een BKR toets nodig is, zal deze lening niet voor iedereen zijn weggelegd. Daarom overwegen we ook om aan te sluiten bij de Energiebank Rivierenland, waarbij er een sociaal revolverend fonds wordt gebouwd voor leningen voor energiebesparende maatregelen, met geormerkte betalingen.

Kernboodschap

Helder weergeven welke geldstromen er beschikbaar zijn voor het terugdringen van energiearmoede in de gemeente West Betuwe.

Consequenties

Met deze, vooralsnog, eenmalige regelingen hopen we de doelgroep te kunnen ondersteunen in de uitvoering van het besparen van energie met feitelijke producten, maar zeker ook met een verandering in gedrag, waardoor er een structurele energiebesparing ontstaat.

Financiën

Deze regelingen hebben geen financiële consequenties voor de gemeente. Weliswaar wordt de 800 euro voorgesloten uit de Bijzonder Bijstand, maar zodra het Rijk het bedrag heeft overgemaakt aan de gemeente, wordt dit weer teruggestort in de Bijzonder Bijstand.

Communicatie

Deels vindt de communicatie plaatsvinden via de landelijke overheid (1 en 2). De gemeente sluit daarop aan. Over regeling 2 communiceert de gemeente ook zelfstandig en vooruitlopend op de Rijkscampagne, omdat de gemeente voorafgaand aan de wetwijziging al begint met uitkeren. Voor de lokale regelingen (3 en 4) trekken we in de communicatie samen op met het Energieloket. De communicatie richt zich op de uitkering die een specifieke doelgroep binnen de gemeente gaat ontvangen en ook op bewustwording van duurzaam leven.

Vervolg

Periodiek wordt u als raad over de voortgang van het terugdringen van energiearmoede geïnformeerd.

